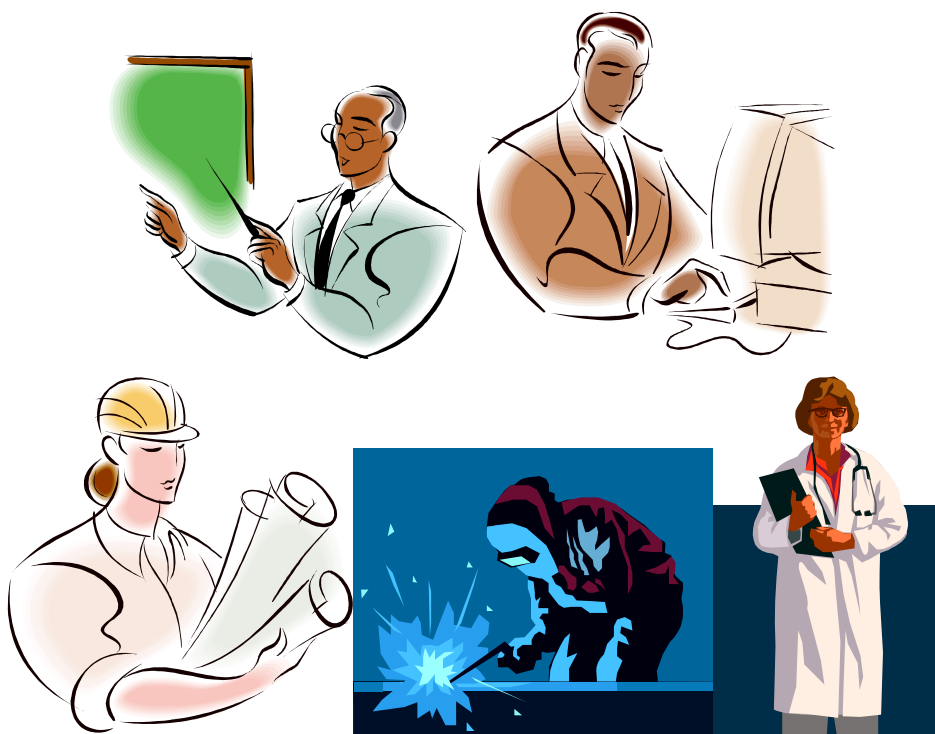

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W GDYNI W 2007 ROKU

Kwiecień 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GDYNI WG ZAWODÓW	4
ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	9
ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	12
WNIOSKI	19

Wstęp

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, podlegającym terytorialnie Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gdyni, jest nadal bardzo zróżnicowana, czego cechą charakterystyczną jest niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na nią. Stałe monitorowanie tych dysproporcji umożliwia zwiększenie efektywności działań prowadzonych na rynku pracy przez instytucje zajmujące się aktywną polityką rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy prowadzi stały monitoring zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę. Monitoring zawodów będąc procesem systematycznego obserwowania zjawisk i zmian zachodzących na rynku pracy, pomaga formułować oceny, wnioski i ostrzeżenia dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia osób bezrobotnych. W jego ramach sporządzone zostały rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy, co jest istotne dla edukacji i potrzeb szkoleniowych osób poszukujących pracy.

Źródłem informacji niezbędnych do prowadzenia monitoringu jest zbiór zawodów i specjalności osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz zaewidencjonowanych ofert pracy.

Opracowany raport został sporządzony w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01. Raport ten ma charakter diagnostyczny. Prezentowany w nim materiał zawiera, między innymi, analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki/deficytu dla zawodów, dla których zgłoszono w 2007 roku najwięcej ofert pracy.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Gdyni według zawodów.

Poniższa analiza obejmuje 29 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 303 elementarne grupy zawodowe (kod 4-cyfrowy) oraz 632 zawodów wyszczególnionych w klasyfikacji zawodów. Analizowany jest zarówno stan na koniec roku 2007 jak również napływ bezrobotnych podczas całego 2007 roku.

Stan na koniec 2007 roku.

Na koniec 2007 roku w PUP w Gdyni zarejestrowanych było **2557** osób bezrobotnych (na koniec czerwca 2007 - 4699 osób, na koniec 2006r. – 6152 osoby), w tym **162** osób bez zawodu (gdzie liczba kobiet bez zawodu to **117** osoby) - stanowili oni **6,3 %** ogółu osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych nieposiadających zawodu zmniejszyła się o 137 osób, to jest o 45,8 % w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2007 roku i o 224 osoby tj. o 58% w stosunku do stanu z końca 2006 roku.

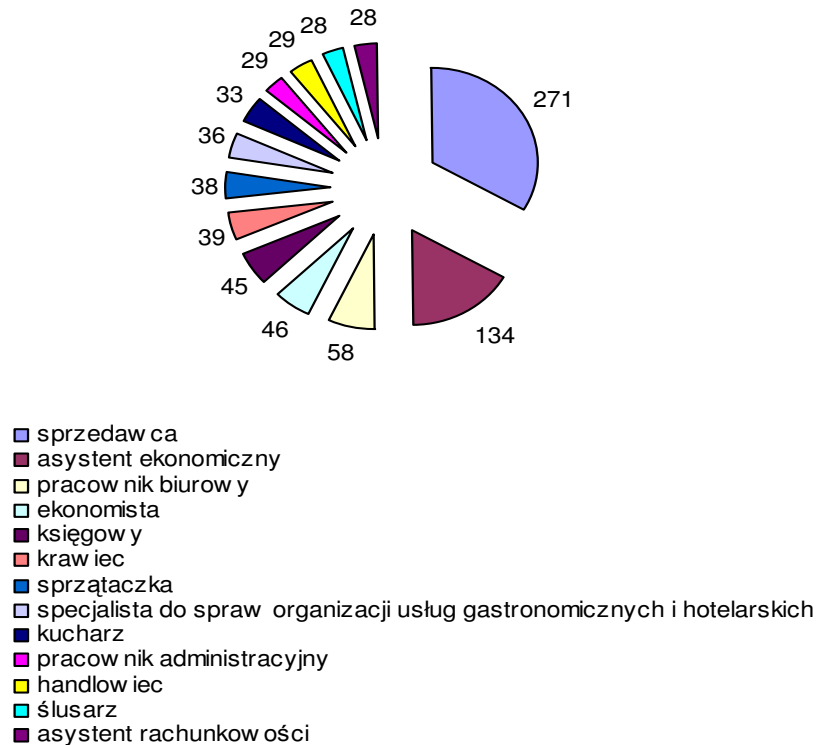
Osoby bezrobotne rejestrujące się w gdyńskim Urzędzie według ostatnio wykonywanych zawodów najczęściej reprezentowały takie zawody jak:

- sprzedawca **271** osób (10,6 % ogółu osób bezrobotnych),
- asystent ekonomiczny **134** osób (5,2% ogółu bezrobotnych),
- pracownik biurowy **58** (2,3% ogółu bezrobotnych),
- ekonomista **46** (1,8% ogółu bezrobotnych),
- księgowy **45** (1,8%),
- krawiec **39** (1,5 %),
- sprzątaczką **38** (1,5%),
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych **36** (1,4%),
- kucharz **33** (1,3%),
- pracownik administracyjny **29** (1,1%),
- handlowiec **29** (1,1%),
- ślusarz **28** (1,1%),
- asystent rachunkowości **28** (1,1%).

Brakowało natomiast rejestracji osób bezrobotnych w 193 zawodach. Były to głównie zawody związane z branżą techniczną i budowlaną, niezależnie od poziomu wykształcenia i rangi stanowisk. W branży budowlanej brak było m.in. inżynierów budownictwa – budowle i drogi wodne, inżynierów budowy dróg, techników drogownictwa, inspektorów budowlanych, inspektorów budowy dróg, monterów rusztowań, glazurników, parkieciarzy, monterów okien, szklarzy, monterów instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, malarzy, malarzy-tapeciarzy. Natomiast wśród zawodów technicznych brak było głównie operatorów różnego rodzaju urządzeń i pojazdów oraz osób zawodowo związanych z informatyką (w tym: administratorów baz danych, administratorów systemów komputerowych, administratorów sieci informatycznej).

Powyższe zawody, wstępnie można byłoby zaliczyć do grupy zawodów deficytowych.

Struktura bezrobotnych według posiadanych zawodów (najliczniej reprezentowanych)

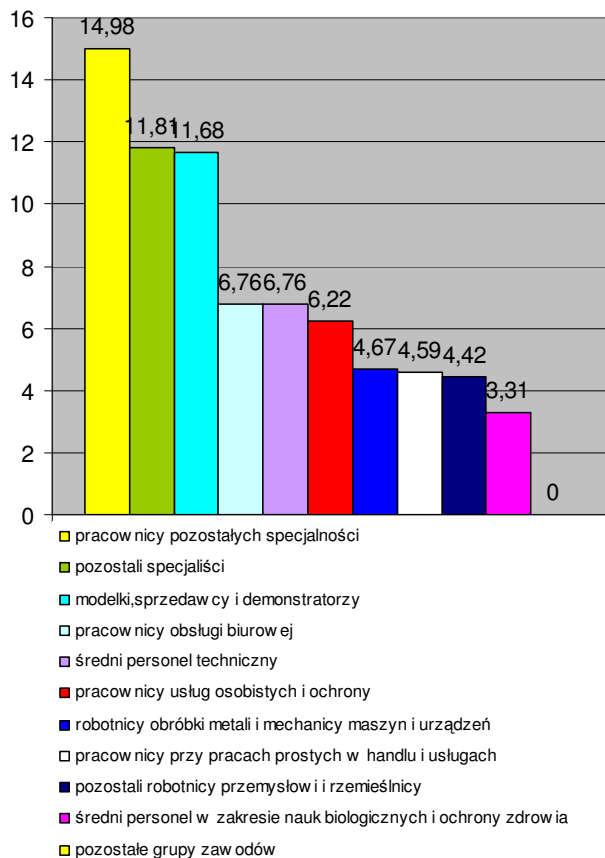
Rozpatrując natomiast liczbę bezrobotnych wg dużych grup zawodowych najliczniej reprezentowanymi grupami na koniec 2007 roku byli:

- **pracownicy pozostałych specjalności** (14,98% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Gdyni) - do której należeli głównie pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani, księgowi i agenci do spraw sprzedaży,
- **pozostali specjaliści** (11,81%) - w tym przede wszystkim: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, ekonomiści, specjaliści do spraw finansowych,
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (11,68%) z dominacją sprzedawców,
- **pracownicy obsługi biurowej** (6,76%),
- **średni personel techniczny** (6,76%),
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,22%) - między innymi: fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, kucharze oraz kelnerzy i pokrewni.

W dalszej kolejności były grupy zawodowe:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (4,67%)
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (4,59%),
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4,42%),
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (3,31%).

**Struktura procentowa bezrobotnych
według dużych grup zawodów (najliczniej
reprezentowane grupy).**

Wartości pozostałych grup zawodowych oscylują na poziomie mniejszym niż 3%, z czego najmniej liczną stanowi grupa zawodowa: **rolnicy** (0,00 %), **siły zbrojne** (0,04%), **robotnicy przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze** (0,04 %) oraz **rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby** (0,04%).

Napływ bezrobotnych w 2007 roku.

W 2007 roku zarejestrowało się 8126 bezrobotnych mieszkańców Gdyni, w tym 7238 osób bezrobotnych posiadających przygotowanie zawodowe. Natomiast osób bez zawodu było 888.

W porównaniu z rokiem 2006r odnotowano spadek napływu do bezrobocia (o 2068 osób, tj. o 20,3%), który przejawiał się zarówno spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych z przygotowaniem zawodowym (o 1900 osób - 18%), jak i bez zawodu (o 168 osób - 15,9%).

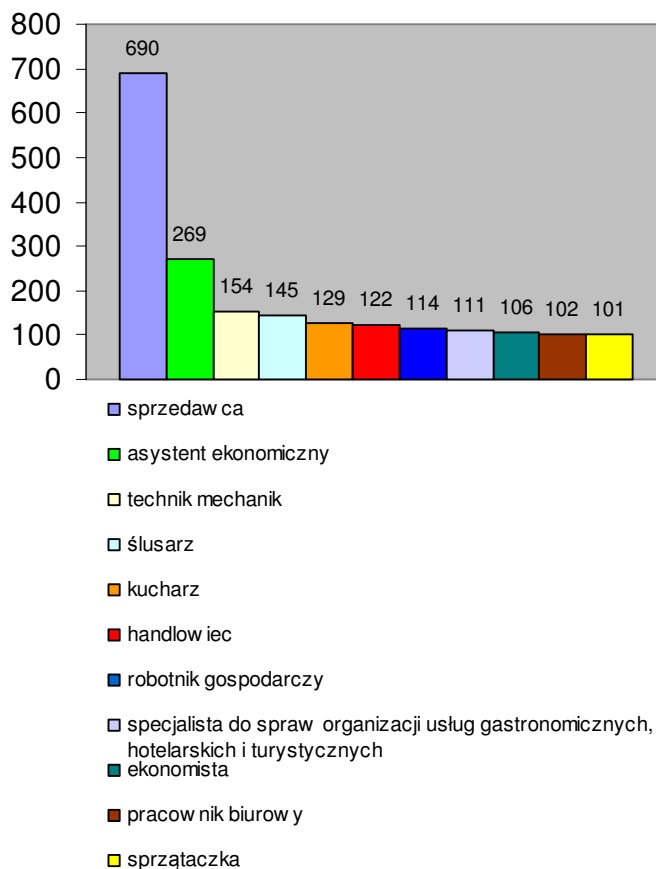
Największy napływ bezrobotnych odnotowano w następujących zawodach (zawody reprezentowane przez minimum 100 osób):

- sprzedawca (690 osób),
- asystent ekonomiczny (269 osób),
- technik mechanik (154 osoby),

- ślusarz (145 osób),
- kucharz (129 osób),
- handlowiec (122 osoby)
- robotnik gospodarczy (114 osób)
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (111 osób)
- ekonomista (106 osób),
- pracownik biurowy (102 osoby),
- sprzątaczką (101 osób).

W 195 zawodach nie zarejestrowała się ani jedna osoba bezrobotna.

Napływ osób bezrobotnych według zawodów (najliczniej reprezentowane zawody)

Na powyższe znaczny wpływ miała utrzymująca się w niektórych zawodach duża fluktuacja. Cechuje ona szczególnie zawód „sprzedawca”, w którym rejestruje się najwięcej bezrobotnych, jak również wpływa dużo ofert pracy. Napływ bezrobotnych spowodowany jest często małą atrakcyjnością zawodu pod względem płacowym i pozostałych warunków pracy. Jednocześnie w tym zawodzie niejednokrotnie podejmują pracę osoby bez kwalifikacji i przygotowania zawodowego. Często też powracają do

rejestrze bezrobotnych. Na dużą rotację w tym zawodzie ma też niewątpliwie wpływ powszechność oferowanych stanowisk pracy.

Drugie miejsce pod względem napływu bezrobotnych w 2007 roku zajmuje zawód asystent ekonomiczny, który znajdował się w czołówce również roku temu. Wraz z zawodami pokrewnymi: pracownik biurowy, pracownik administracyjny, asystent rachunkowości, sekretarka i księgowy - stanowi 7% ogółu napływu bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe. Gdyby dogłębniej spenetrować strukturę tych grup zawodowych, okazałoby się, iż większość stanowiących je osób, to osoby powyżej 45 roku życia, których kwalifikacje zawodowe przestały być adekwatne do wymogów współczesnego rynku pracy. Ponadto na tak wysokie uplasowanie się w strukturze napływu bezrobotnych, istotny wpływ miało niedopasowanie systemu kształcenia w placówkach oświatowych do potrzeb rynku oraz mnogość szkół, zarówno państwowych jak i prywatnych, działających na terenie Trójmiasta, kształcących w szeroko rozumianych zawodach administracyjno – biurowych. Często też osoby bez kwalifikacji korzystają z powszechnie udostępnianych form pomocy w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez aktywny udział w szkoleniach i kursach: - między innymi w zakresie: samodzielnego księgowego, pracownika służb kadrowo-płacowych.

W grupie tej udział mają również pracownicy średniego szczebla administracyjnego i pracownicy biurowi, którzy utracili dotychczasową pracę i z różnych przyczyn nie mogą odnaleźć się na rynku pracy (sytuacja rodzinna, problemy zdrowotne).

Biorąc po uwagę napływ bezrobotnych według dużych grup zawodowych (w strukturze napływu bezrobotnych nie uwzględniono osób bez zawodu), najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- **pozostali specjaliści** (12%) – głównie przedstawiciele tej grupy zawodów to: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani, ekonomiści, specjaliści administracji publicznej gdzie indziej nie sklasyfikowani
- **pracownicy pozostałych specjalności** (11,24%) - grupę tą tworzą głównie przedstawiciele takich zawodów jak: pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani, handlowcy, organizatorzy turystyki i pokrewni, oraz pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni obsługi turystycznej, księgowi,
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (9,7%) – w niej głównie sprzedawcy stanowiący 99,8% grupy,
- **średni personel techniczny** (8,9%) – wśród których najliczniej reprezentowani byli technicy mechanicy i technicy informatycy
- Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (8,8%) - przedstawiciele to głównie ślusarze i pokrewni oraz mechanicy pojazdów samochodowych
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,7%) – w grupie tej znajdują się głównie kucharze, fryzjerzy, kosmetyczni i pokrewni, kelnerzy i pokrewni)
- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (5,1%) – głównie pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne oraz gospodarze budynków).

Pozostałe grupy zawodowe stanowiły mniej niż 5% całości.

Na najwyższych miejscach w przedstawionym powyżej rankingu znaleźli się przedstawiciele szeroko rozumianych zawodów biurowych, finansowych, ekonomicznych i handlowych, co niewątpliwie ma związek, jak już wcześniej

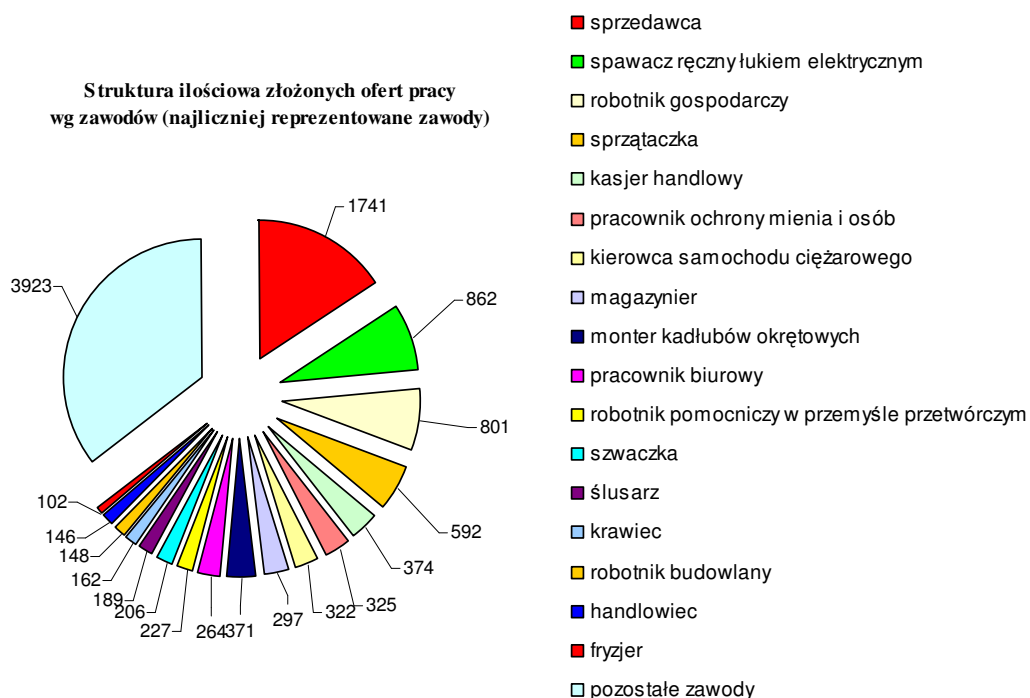
zaznaczono, z dużą liczbą szkół i uczelni o podobnych profilach nauczania oraz z handlowym charakterem miasta Gdyni.

Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów).

W analizowanym okresie 2007 roku gdyńscy pracodawcy złożyli w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie 10952 oferty pracy, tj. o 398 ofert (o 3,6%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Największy popyt na pracowników został odnotowany w takich zawodach jak:

- sprzedawca (1741 ofert pracy)
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym (862 oferty pracy)
- robotnik gospodarczy (801 ofert pracy)
- sprzątaczką (592)
- kasjer handlowy (374)
- pracownik ochrony mienia i osób (325)
- kierowca samochodu ciężarowego (322)
- magazynier (297)
- monter kadłubów okrętowych (271)
- pracownik biurowy (264)
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (227)
- szwaczka (206)
- ślusarz (189)
- krawiec (162)
- robotnik budowlany (148)
- handlowiec (146)
- fryzjer (102).

Powyższy ranking przedstawia zawody, w których zapotrzebowanie było na minimum 100 osób.

Ilość składanych ofert pracy na poszczególne zawody w skali roku ulegała znacznym zmianom. W stosunku do roku 2006 zanotowano wzrost ilości ofert pracy w takich zawodach jak:

- spawacz ręczny łukiem elektrycznym o 566 ofert pracy (niemal o 200%),
- sprzedawca o 676 ofert pracy (63%),
- robotnik gospodarczy o 214 ofert pracy (36%),
- sprzątaczką o 213 ofert pracy (56%),
- kasjer handlowy o 164 oferty pracy (78%).

Zmniejszyła się natomiast ilość ofert pracy dla:

- robotników budowlanych o 317 ofert (o 68%),
- pracowników ochrony mienia i osób o 193 oferty pracy (37%).

Analizując duże grupy zawodów najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w takich grupach jak:

- **modelki sprzedawcy i demonstratorzy** (15,96 % wszystkich zgłoszonych ofert) – w tej grupie 100% stanowili sprzedawcy, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (15,08 % wszystkich zgłoszonych ofert) – głównie poszukiwane zawody z tej grupy to spawacze i pokrewni, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, ślusarze i pokrewni,
- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (14,75 % wszystkich zgłoszonych ofert) – w tej grupie głównie poszukiwani byli gospodarze budynków, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe o podobne,
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,9 % zgłoszonych ofert) – głównie dla pracowników usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowanych, fryzjerów kosmetyczek i pokrewnych oraz dla kucharzy,
- **pracownicy obsługi biurowej** (6 % wszystkich zgłoszonych ofert pracy) – głównie dla przedstawicieli takich zawodów jak: magazynier i pokrewni, pracowników biurowych gdzie indziej niesklasyfikowanych,
- **górnicy i robotnicy budowlani** (5,8% ogółu ofert pracy) – w największym stopniu dotyczyły malarzy budowlanych i pokrewnych, robotników budowlanych robót stanu surowego i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych,
- **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (5,7% wszystkich ofert pracy) – głównie dla szwaczek, hafciarek i pokrewnych oraz dla krawców, kapeluszników i pokrewnych,
- **robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (5,7% wszystkich zgłoszonych ofert pracy) – głównie dla robotników przy pracach prostych w przemyśle, robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym,
- **kierowcy i operatorzy pojazdów** (5,4% wszystkich zgłoszonych ofert pracy) – głównie dla kierowców samochodów ciężarowych.

Ilość ofert pracy na stanowiska należące do pozostałych grup zawodowych stanowiły, w rozbiciu na poszczególne grupy, po mniej niż 5% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

Udział ilości ofert pracy według poszczególnych, dużych grup zawodowych w ogólnej liczbie złożonych ofert w 2007 roku, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, uległ zmianom.

Największy wzrost udziału (w punktach procentowych) nastąpił w grupach:

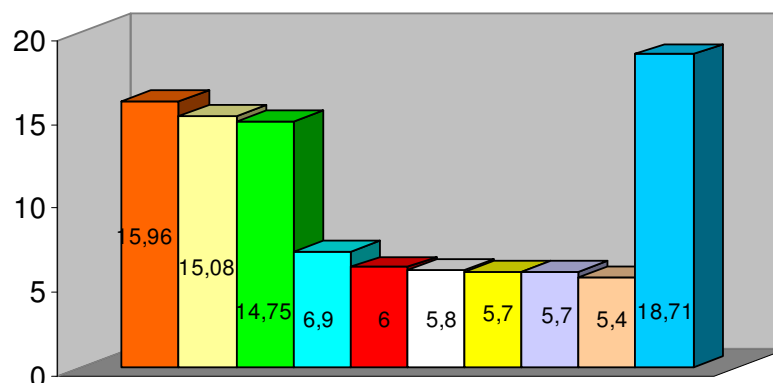
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – o 5,8
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 3,05
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 2,6
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 1,25
- kierowcy i operatorzy pojazdów – 1,2
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klienta – 1,15.

Spadek udziału w strukturze ofert pracy odnotowano w grupach:

- górnicy i robotnicy budowlani – o 9,07
- pracownicy usług osobistych i ochrony – 1,86
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – o 1,67.

Wzrosty oraz spadki udziału poszczególnych grup zawodowych w ogólnej ilości zgłoszonych ofert pracy w okresie 2007 roku dotyczyły tych samych grup zawodowych, co w roku 2006. Oznacza to, iż procesy zachodzące obecnie na rynku pracy mają trwałą tendencję o określonym kierunku.

Struktura procentowa ofert pracy wg dużych grup zawodów

- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
- pracownicy usług osobistych i ochrony
- pracownicy obsługi biurowej
- górnicy i robotnicy budowlani
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- kierowcy i operatorzy pojazdów
- pozostałe zawody

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przeprowadzając analizę porównawczą średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w roku 2007 r. ze średnią miesięczną ilością zarejestrowanych bezrobotnych uzyskano listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Największa różnica pomiędzy podażą siły roboczej, a popytem na nią występuje w kategorii osób bez zawodu. Nie oznacza to jednak, iż tę grupę należy uznać za najbardziej nadwyżkową ponieważ takie rozłożenie wartości jest związane z niezgłaszaniem przez pracodawców ofert pracy dla osób bez zawodu. Zgłaszając wolne miejsce zatrudnienia pracodawca jednocześnie określa zawód i stanowisko dla kandydata do pracy. Dla osób bez zawodu i kwalifikacji jest to często oferta pracy przy pracach prostych, najczęściej w zawodach: sprzątaczką, robotnik budowlany lub robotnik gospodarczy, pomoc kuchenna. Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym czy też ogólnym rejestrowane są jako osoby bez kwalifikacji – tworząc dużą grupę zawodową wyodrębnianą w rankingu. Osoby bez zawodu są najbardziej elastyczną grupą i po przekwalifikowaniu gotową do wykonywania powierzonych pracy na wielu różnych stanowiskach.

Zawodów nadwyżkowych w Gdyni przyjmujących wskaźnik intensywności nadwyżki o wartości poniżej 0,9 w 2007 roku było 525, co stanowiło 63,4% ogółu zawodów (o kodzie 6-cio cyfrowym), z czego w przypadku 394 zawodach wskaźnik przybrał wartość 0,0000. W 69 zawodach nie było ani ofert, ani zarejestrowanych bezrobotnych.

Pomijając zawody ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki 0,0000 oraz zawody, których kod kończy się cyframi 90 - za najbardziej nadwyżkowe uznać należy zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody nadwyżkowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	311913	technik technologii odzieży	0,0145
2.	247901	specjalista administracji publicznej	0,0147
3.	341902	asystent ekonomiczny	0,0186
4.	241102	ekonomista	0,0189
5.	244104	pedagog	0,0244
6.	247902	specjalista do spraw integracji europejskiej	0,0303
7.	311502	technik mechanik	0,0325
8.	834103	marynarz statku morskiego	0,0357
9.	241915	specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0360
10.	744202	kaletnik	0,0385
11.	232123	nauczyciel wychowania fizycznego	0,0400
12.	122401	kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,0455
13.	241203	specjalista bankowości	0,0526
14.	244401	psycholog	0,0526
15.	233108	nauczyciel nauczania początkowego	0,0556
16.	131401	kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu	0,0588

		hurtowym i detalicznym	
17.	214906	specjalista kontroli jakości	0,0588
18.	341401	organizator obsługi turystycznej	0,0600
19.	321401	dietetyk	0,0667
20.	828104	monter maszyn i urządzeń okrętowych	0,0690
21.	222108	specjalista ochrony środowiska	0,0763
22.	214506	inżynier mechanik – technologia mechaniczna	0,0769
23.	342901	asystent reklamowy	0,1000
24.	321201	laborant nasiennictwa	0,1000
25.	223903	fizjoterapeuta	0,1000
26.	833204	operator sprzętu do robót ziemnych	0,1111
27.	321206	technik ogrodnik	0,1111
28.	214917	inżynier transportu	0,1111
29.	341601	zaopatrzeniowiec	0,1176
30.	214401	inżynier elektryk	0,0076

Według danych dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni wyżej wymienione zawody okazały się najbardziej nadwyżkowe, co oznacza, że najtrudniej znaleźć pracę w tych zawodach. Jednak dane te nie w pełni odzwierciedlają stan faktyczny, gdyż nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są do Urzędu. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności w przypadku ofert pracy na stanowiska wyższego szczebla i pracowników wysoko wyspecjalizowanych. Wielokrotnie pracodawcy poszukują pracowników przez zewnętrzne firmy doradztwa personalnego.

Ponadto wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów będąc wskaźnikiem obliczanym na podstawie stosunku ilości ofert pracy do ilości osób bezrobotnych w danym zawodzie, w przypadku małej liczby ofert pracy i małej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie, może być taki sam, jak w sytuacji dużej liczby ofert i dużej liczby osób w danym zawodzie.

Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu wynoszący od 0,9 do 1,1 oznacza równowagę pomiędzy popytem, a popytem na pracowników w danym zawodzie. W takim przedziale znalazły się 32 następujące zawody (3,9% zawodów o kodzie 6-cio cyfrowym):

- prezes
- kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym
- administrator sieci informatycznej
- inżynier budowy dróg
- inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia
- kartograf
- nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych
- lektor języka angielskiego
- zarządca nieruchomości
- konserwator systemów komputerowych i sieci
- technik elektryk
- protetyk słuchu
- makler morski
- sekretarz asystent
- lektor
- pracownik punktu skupu
- pomoc dentystryczna
- pomoc farmaceutyczna

- manikiurzystka
- pozostali fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni
- księgarz
- monter/składacz okien
- monter sieci ciepłych
- monter rurociągów okrętowych
- malarz – tapeciarski
- traser
- mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych
- bursztyniarz
- tapicer
- ustawiacz
- operator żurawia jezdniowego
- woźny.

Zawodów deficytowych, tzn. przyjmujących wskaźnik o wartości powyżej 1,1 w 2007 roku odnotowano 271, co stanowiło 32,7% ogółu zawodów (o kodzie 6-cio cyfrowym) W tej grupie znalazły się 132 zawody o wartości wskaźnika intensywności deficytu MAX, to znaczy takie, w których nie było zarejestrowanych bezrobotnych. Pomijając zawody o wskaźniku MAX oraz zawody o kodzie kończącym się cyframi 90 , do zawodów najbardziej deficytowych, według wskaźnika intensywności deficytu należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody deficytowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	721203	spawacz ręczny łukiem elektrycznym	53,8750
2.	712401	brukarz	35,0000
3.	743703	tapicer meblowy	20,0000
4.	811102	operator koparek i zwałowarek	17,0000
5.	832202	kierowca trolejbusu	13,3333
6.	712904	monter rusztowań	11,5000
7.	743501	krojczy	10,0000
8.	826402	operatorzy urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	10,0000
9.	832201	kierowca autobusu	8,4000
10.	421102	kasjer handlowy	8,3111
11.	713704	monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	8,0000
12.	734501	introligator galanterijny	8,0000
13.	832302	kierowca samochodu ciężarowego	7,8537
14.	932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7,8276
15.	743604	szwaczka	7,6296
16.	515902	pracownik ochrony mienia i osób	7,2222
17.	914103	robotnik gospodarczy	7,0263
18.	741101	garmażer	7,0000
19.	713302	tynkarz	7,0000
20.	712901	konserwator budynków	6,5000

21.	721401	monter kadłubów okrętowych	6,4524
22.	213103	analityk systemów komputerowych	6,0000
23.	235908	wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	6,0000
24.	913207	sprzątaczką	5,8614
25.	915204	portier	5,6667
26.	713202	parkieciarz	5,5000
27.	413103	magazynier	5,4000
28.	913301	maglarz	5,2000
29.	915105	goniec	5,0000
30.	322704	technik elektoradiolog	5,0000

Interpretując powyższe dane i wyciągając wnioski na temat zawodów deficytowych należy bezwzględnie spojrzeć na ten aspekt szerzej, uwzględniając - ilości ofert pracy w danym zawodzie, liczbę osób zarejestrowanych oraz ich napływ w ciągu roku. Sugerowanie się, w tworzeniu list zawodów deficytowych, jedynie wskaźnikiem intensywności deficytu może doprowadzić do popełnienia poważnych błędów. Jako przykład można podać zamieszczony na pozycji drugiej zawód „brukarz” ze wskaźnikiem intensywności deficytu 35,0000 oraz zamieszczony na pozycji 13 zawód „kierowca samochodu ciężarowego” ze wskaźnikiem o wartości 7,8537 (czyli o mniejszej wartości). Według wskaźników, zawód brukarza jest bardziej deficytowy od zawodu kierowcy samochodu ciężarowego. Jednakże sprawdzenie wyżej wymienionych wartości (ilości ofert pracy i liczby bezrobotnych w danym zawodzie) wskazuje, że w 2007 roku pracodawcy zgłosili 35 ofert pracy na stanowisko brukarza, zaś zarejestrował się jako osoba bezrobotna, tylko jeden brukarz. Oznacza to, że zabrakło 34 osób do zrealizowania potrzeb kadrowych pracodawców. Natomiast w przypadku kierowców, na 322 zgłoszone oferty pracy przypadało 41 osób w tym zawodzie, które zarejestrowały się w ciągu roku. Oznacza to, że 308 wolnych miejsc pracy dla kierowców nie zostało obsadzonych. Analiza deficytu „brukarzy” i „kierowców samochodu ciężarowego” wskazuje na znacznie większy deficyt zawodu „kierowca samochodu ciężarowego” niż „brukarz”, a więc wskazuje sytuację odwrotną, niż gdyby była ona określona tylko przez porównanie wskaźników.

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe w dużych grupach zawodowych (o kodzie 2 cyfrowym) według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów najbardziej deficytową grupą zawodową byli:

- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, dla których wskaźnik kształtował się na poziomie 4,3913
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (wskaźnik intensywności – 4,0000)
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (3,9821).

Natomiast odnosząc się do elementarnych grup zawodowych (kod 4 cyfrowy), najbardziej deficytowymi grupami zawodowymi w 2007 roku byli:

- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali (wskaźnik intensywności deficytu)
- spawacze i pokrewni (wskaźnik 22,3750),
- robotnicy budowy dróg i pokrewni (17,5000).

Najbardziej nadwyżkowymi grupami zawodowymi byli:

- dietetycy i żywieniowcy (wskaźnik intensywności nadwyżki 0,0149),

- ekonomiści (0,0187)
- specjaliści administracji gdzie indziej niesklasyfikowani (0,0192).

Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Gdyni w 2007 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia stwierdzić należy, iż najwyższą wartością jaką osiągnął wskaźnik był poziom 0,5000 (tzn. 50% poziom wskaźnika długotrwałego bezrobocia) i dotyczył on tylko 1 grupy zawodowej:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy.

Poza wymienioną grupą bezrobocie dotknęło w największym stopniu następujących grup zawodowych:

- pracownicy obsługi biurowej,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie,
- kierownicy małych przedsiębiorstw.

Analizując problem długotrwałego bezrobocia w odniesieniu do elementarnych grup zawodowych – zjawisko, w sposób szczególny, dotyczyło 21 grup. Byli to m.in.:

- kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym,
- kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej,
- archiwiści i muzealnicy,
- pracownicy bibliotek i informacji naukowej,
- funkcjonariusze celni i ochrony granic,
- maszyniści maszyn drukujących.
- operatorzy urządzeń do obróbki drewna.

Porównując liczbę grup zawodowych generujących w najwyższym stopniu długotrwałe bezrobocie z roku 2006, z rokiem 2007 - widać, że liczba ta zmalała o ponad 54% (z 46 grup do 21 grup).

W przypadku 108 elementarnych grup zawodów, wskaźnik długotrwałego bezrobocia wynosił 0%. Przedstawiciele tych zawodów to między innymi:

- farmaceuci,
- lekarze dentyści,
- nauczyciele szkół wyższych,
- nauczyciele szkół specjalnych,
- technicy elektrycy,
- programiści,
- kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów,
- operatorzy wózków podnośnikowych,
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu,
- operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gdyni w 2007 roku.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni, w 2007 roku zarejestrowano 6758 bezrobotnych Gdynian, posiadających staż pracy. W tym samym okresie do Urzędu wpłynęły 10952 oferty pracy.

Sekcje, w których odnotowano najwięcej bezrobotnych i jednocześnie, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy to:

- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- Przetwórstwo przemysłowe.

W każdej z wymienionych sekcji ilość ofert pracy znacząco przewyższała ilość zarejestrowanych bezrobotnych. Największa różnica, na korzyść ilości zgłoszonych ofert pracy wystąpiła w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (o 324% więcej ofert pracy niż napływ bezrobotnych z tej sekcji),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (o 150% więcej ofert pracy),
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 50% więcej ofert pracy).

Sekcjami, z których był większy napływ bezrobotnych niż ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy były:

- Hotele i restauracje,
- Ochrona zdrowia i pomoc socjalna,
- Pośrednictwo finansowe.

Ponadto brak było zgłoszonych ofert pracy dla działalności niezidentyfikowanej, do której to sekcji zakwalifikowane zostały 1592 osoby bezrobotne zarejestrowane w 2007r.

Sekcjami PKD generującymi największą liczbę bezrobotnych były:

- Działalność niezidentyfikowana,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- Przetwórstwo przemysłowe.

Najwięcej ofert pracy w 2007 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do następujących sekcji PKD:

- Handlu hurtowego i detalicznego; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- Przetwórstwo przemysłowe,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała,
- Budownictwo.

Z obserwacji lokalnego rynku pracy wynika, iż powyższe sekcje wykazują tendencje rozwojowe gdyż tworzą nowe miejsca pracy. Jak już wcześniej zaznaczono,

w wyżej wymienionych sekcjach z zakładów pracy odchodziło mniej pracowników niż powstawało wolnych miejsc pracy.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli bezrobotni należący do następujących dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy):

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- kierowcy i operatorzy pojazdów,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Najmniejsze szanse na uzyskanie oferty mieli przedstawiciele:

- sił zbrojnych,
- rolnicy,
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze.

Analizując natomiast elementarne grupy zawodowe (4 cyfrowy kod) pod kątem szansy na uzyskanie oferty pracy – poziom wskaźnika szansy uzyskania oferty równy 0,0000 miało 78 grup zawodowych, a 4 osiągnęły poziom MAX.

Wśród grup zawodów, które miały najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy byli m.in.:

- farmaceuci,
- matematycy i pokrewni,
- biolodzy
- biotechnolodzy
- policjanci
- żołnierze zawodowi
- archiwiści i muzealnicy
- specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka,
- funkcjonariusze celni i ochrony granic.

Niektóre z ww. grup zawodów zostały jednocześnie wyszczególnione w rankingu zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwale bezrobocie. Fakt, iż w Urzędzie nie rejestrują się i nie pozostają długotrwale bezrobotnymi np. farmaceuci i pracodawcy nie składają ofert pracy na takie stanowiska, świadczy o tym, że są środowiska, czy branże, które swoje potrzeby kadrowe zaspokajają poza urzędami pracy. Tak zwykle przebiegają procesy rekrutacyjne na różnego rodzaju stanowiska kierownicze i specjalistyczne.

Największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli przedstawiciele 4 grup zawodowych (wskaźnik MAX):

- tynkarze i pokrewni,
- formierze odlewniczy i pokrewni,
- monterzy wyrobów z drewna,

- operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców.

Ponadto stosunkowo bez problemu mogli otrzymać ofertę pracy m.in.:

- spawacze i pokrewni,
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali,
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje stalowe,
- pracownicy usług ochrony gdzie indziej nie sklasyfikowani,
- kierowcy samochodów ciężarowych.

Wnioski

W 2007 roku w mieście Gdynia nastąpił dalszy spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych przy jednoczesnym zwiększeniu liczby ofert pracy, które zgłoszono w Urzędzie. Napływ osób bezrobotnych był o 20% mniejszy niż w analogicznym okresie 2006 roku, natomiast ilość ofert pracy złożona w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni przez miejscowych pracodawców zwiększyła się nieznacznie - o 3,8%. Znalazło to odzwierciedlenie w obniżeniu się stopy bezrobocia do poziomu 2,5% na koniec 2007r. tzn. spadku o 3,4 punkty procentowe w porównaniu do stanu z końca 2006 roku (z 5,9% na 2,5%).

Najwięcej ofert pracy zgłosili w 2007 roku pracodawcy dla grup zawodowych: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń oraz dla grupy; - pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach. Również, biorąc pod uwagę szansę uzyskania oferty pracy w danym zawodzie powyższe grupy charakteryzowały się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy. Jednocześnie jednak charakteryzowały się stosunkowo wysoką pozycją w rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Wśród zawodów deficytowych największe niedobory pracowników utrzymywały się w zawodach: spawacz ręczny łukiem elektrycznym, operator koparek i zwałowarek, kierowca autobusu, monter rusztowań. Zawody nadwyżkowe zaś to, przede wszystkim: technik technologii odzieży, specjalista administracji publicznej, asystent ekonomiczny i ekonomista.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy, które wydają się koncentrować na zawodach technicznych i typowo robotniczych.

Analiza rynku pracy wykazuje, że do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni zgłaszana była tylko część zapotrzebowania na pracowników. Pracodawcy do Urzędu najczęściej kierują informację o wakatach i zgłaszają zapotrzebowanie na pracownika, tak zwanego, wtórnego rynku, na którym występują zawody niewymagające specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji. Dlatego też dane statystyczne nie w pełni odzwierciedlają rzeczywistość lokalnego rynku pracy. W dyspozycji Urzędu pozostawało wiele ofert pracy, których mimo starań pracowników nie można było zrealizować. Odnotowano, iż najczęściej przyczyną tego stanu były; wiek kandydatów do pracy, zdezaktualizowanie nabytych uprzednio uprawnień i kwalifikacji zawodowych, karalność, a także długotrwałe bezrobocie oraz płeć. Szczególnie wartym podkreślenia

jest fakt, iż w ciągu ostatniego roku w Gdyni, bardzo wyraźnej polaryzacji uległo społeczeństwo bezrobotnych – dzieląc się na grupę osób aktywnie poszukujących pracy, żywo zainteresowanych podwyższaniem kwalifikacji i szybkim podjęciem pracy oraz bardzo liczną grupę osób całkowicie biernych, które przez lata pozostawania bez pracy przyzwyczyły się do takiego stanu i nie chcą go zmieniać. Ta druga grupa osób stanowi w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni - część bardzo znaczącą.

Wśród populacji bezrobotnych Gdynian nadal obserwuje się wysoki udział kobiet wynoszący 72,5%. Wśród osób w wieku powyżej 50 roku życia kobiety stanowiły ponad 64%. Największe problemy ze znalezieniem pracy miały kobiety posiadające zawód asystent ekonomiczny, pracownik biurowy, księgowa.

Obserwuje się wzrost ilości ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym, w których dodatkowymi wymaganiami są szczególne uprawnienia zawodowe oraz ofert zupełnie bez uwarunkowań w zakresie wykształcenia, wymagających jedynie posiadanie określonych umiejętności. Na tym samym poziomie natomiast pozostaje ilość ofert dla osób z wykształceniem wyższym.

Proces migracji wysoko wykwalifikowanych pracowników branży stoczniowej i ogólnobudowlanej, spowodował znaczny wzrost ilości wolnych miejsc pracy w tych branżach. Dobrze wykwalifikowany pracownik (np. spawacz, monter, murarz, tynkarz) jest poszukiwany i doceniany na rynku, i to on w dużym stopniu ma wpływ na warunki zatrudnienia. Obecnie lokalny rynek pracy to rynek pracownika, a nie pracodawcy.

Pracodawcy, między innymi Stocznia Gdynia S.A., chcąc pozyskać wykwalifikowanych pracowników proponują organizowanie kursów, szkoleń zawodowych dla kandydatów do pracy, refundację części kosztów zakwaterowania i dojazdów dla osób zamieszkujących.

W trudnej sytuacji na rynku pracy była też część absolwentów. Wiele kierunków, jakie są oferowane przez trójmiejskie szkoły młodym ludziom, dotyczy zawodów nadwyżkowych. Ponadto niejednokrotnie programy nauczania w szkołach i na uczelniach zupełnie nie przystają do wymogów współczesnego rynku. Powoduje to niedopasowanie struktury zawodowo-kwalifikacyjnej absolwentów do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Przeprowadzony monitoring i sporządzony na jego podstawie raport pozwala na ostrożne sformułowanie opinii, że obecna sytuacja na rynku pracy w mieście Gdynia pomimo, iż w ciągu ostatniego roku znacznie się poprawiła, nadal jest zróżnicowana i niełatwa. Problem jednak wynika nie tak, jak w minionych latach, z braku wolnych miejsc pracy, ale jest spowodowany wysokim tempem rozwoju lokalnej gospodarki i powstawaniem wielu miejsc pracy, na które brak kandydatów posiadających odpowiednie kwalifikacji. Natomiast część bezrobotnych mieszkańców Gdyni jest z różnych przyczyn, niezainteresowana podjęciem pracy.